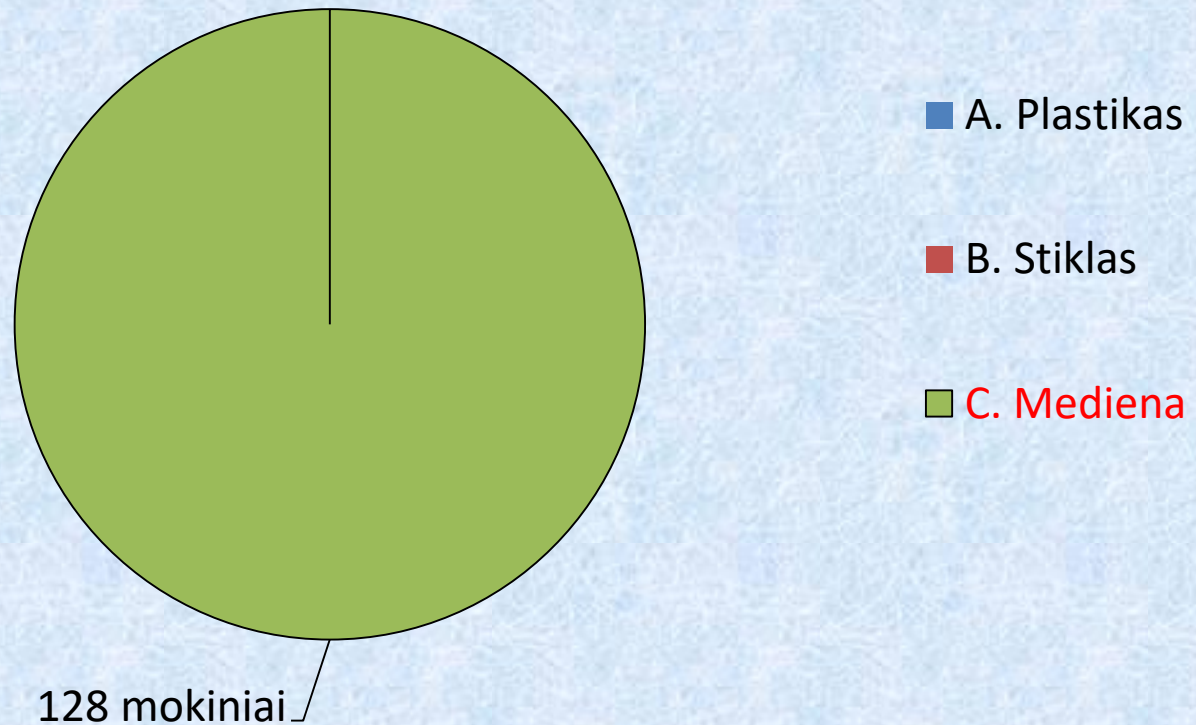

Atliekų tvarkymo situacijos tyrimas bendruomenėje

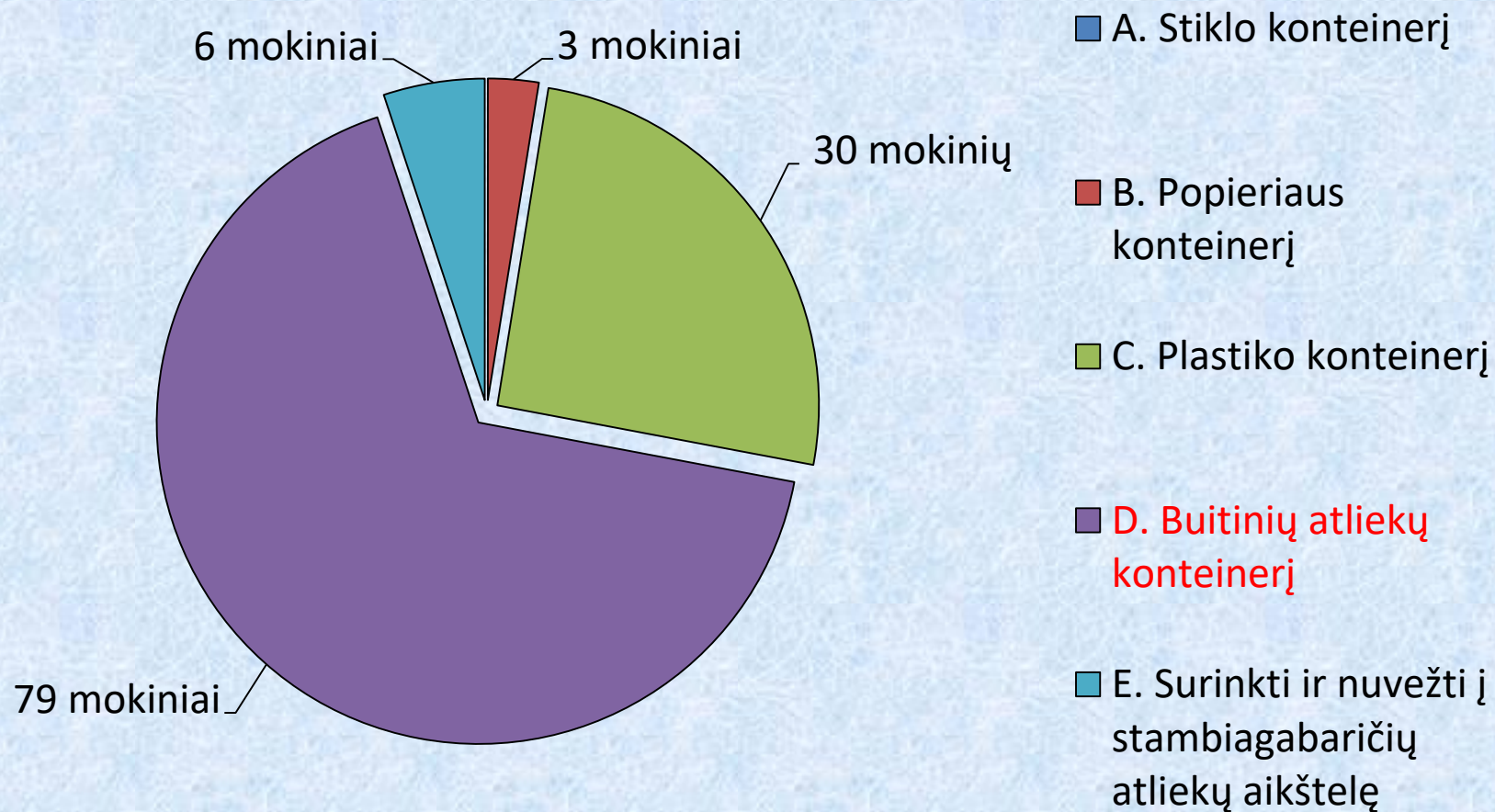

Darbą atliko: Aurelija Zimblytė, Gaivilė
Sipavičiūtė, Odetta Verbylaitė. 2020 m.

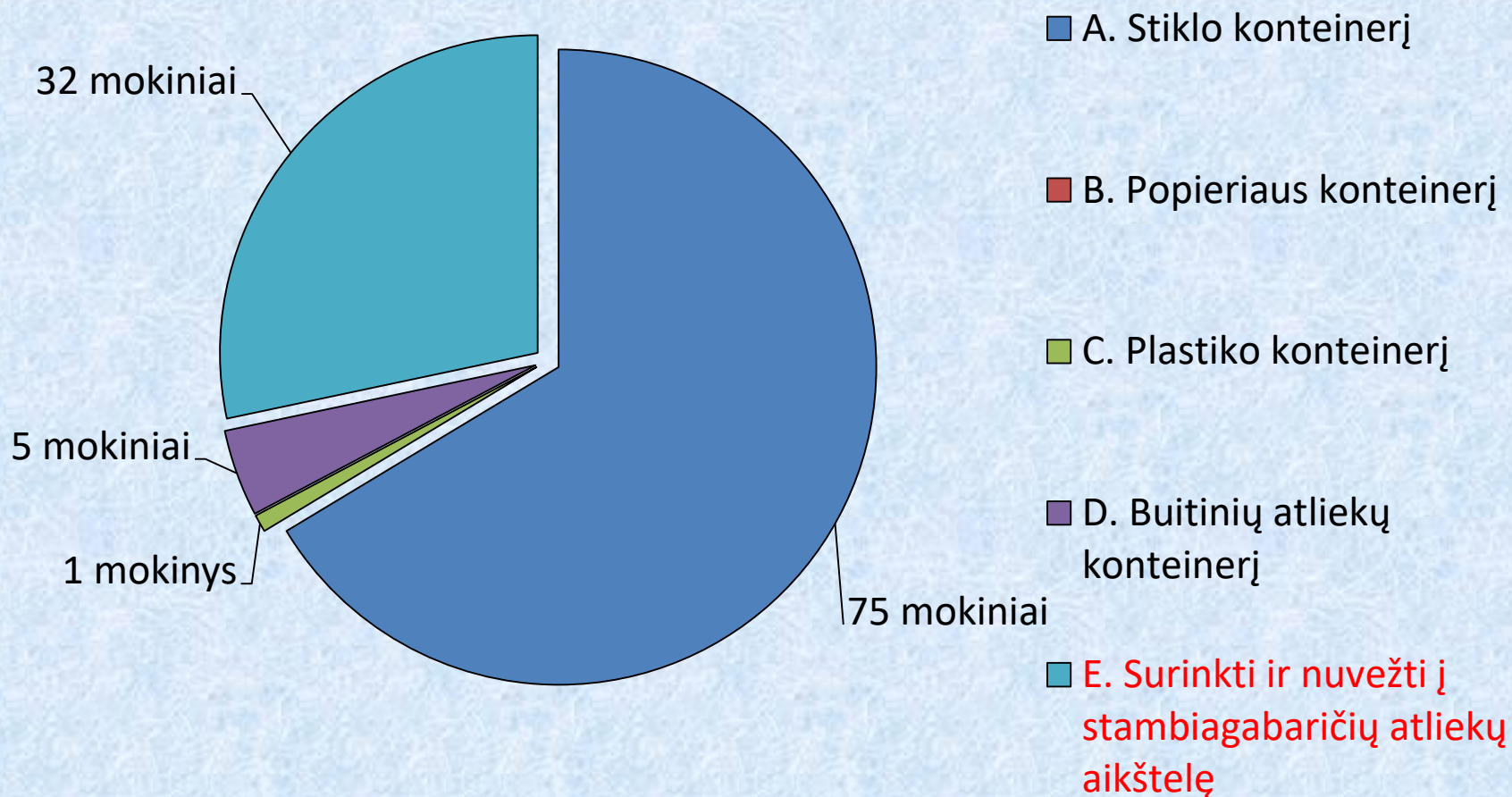
1. Kuri iš šių medžiagų yra kilusi tiesiogiai iš gamtos ir
suyra greičiausiai?

2. Kur mesti modernios gamybos sauskelnes, kurios pagamintos iš įvairių ilgai neyrančių medžiagų?

3. Kur mesti veidrodžių, keramikos, automobilių stiklą, namų langų paketų duženas, elektros lemputes?

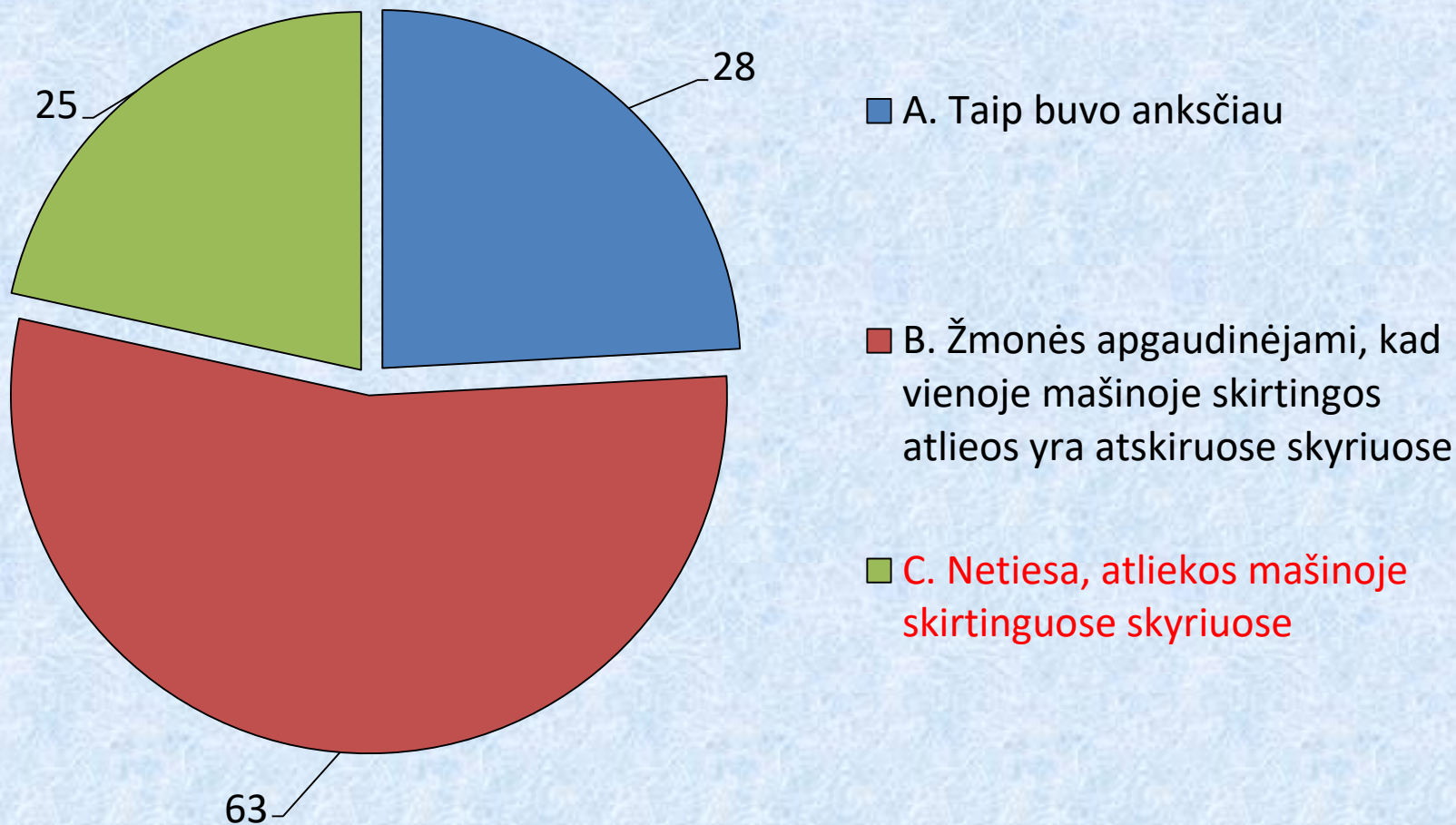

4. Kas yra šiukšlė, o kas atlieka? Kaip su ja pasielgtum?
(Prie atsakymo parašyk raides Š ir A)

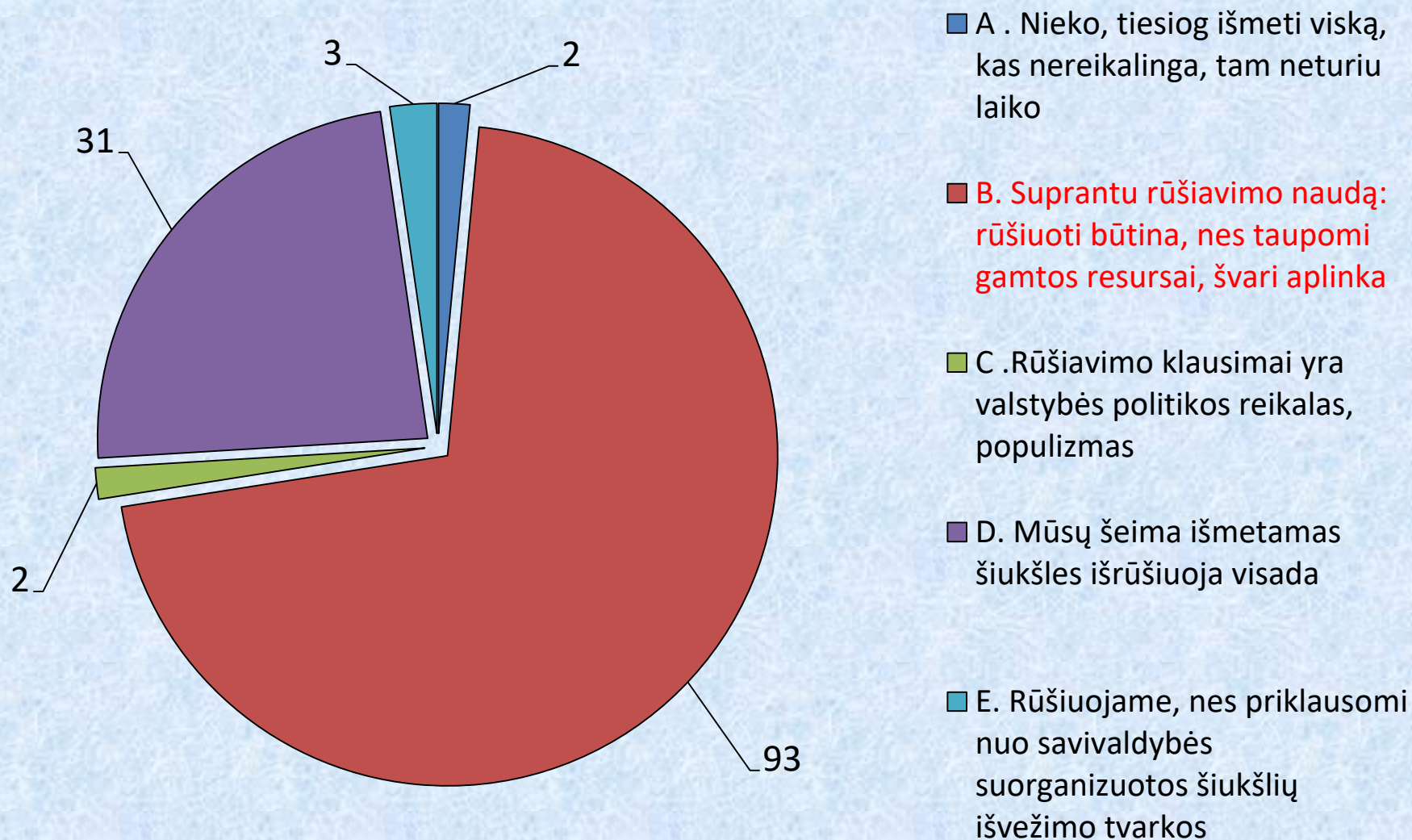
- A. Kas lieka išpakavus prekę. Išmesti į šiukšlių dėžę kaip nebepanaudojamą. (Š)
- B. Kas lieka išpakavus prekę. Išmesti į atitinkamą konteinerį.
- C. Kas lieka išpakavus prekę. Padaryti kažką kitą/pritaikyti kitur. (A)

Rezultatai buvo labai įvairūs

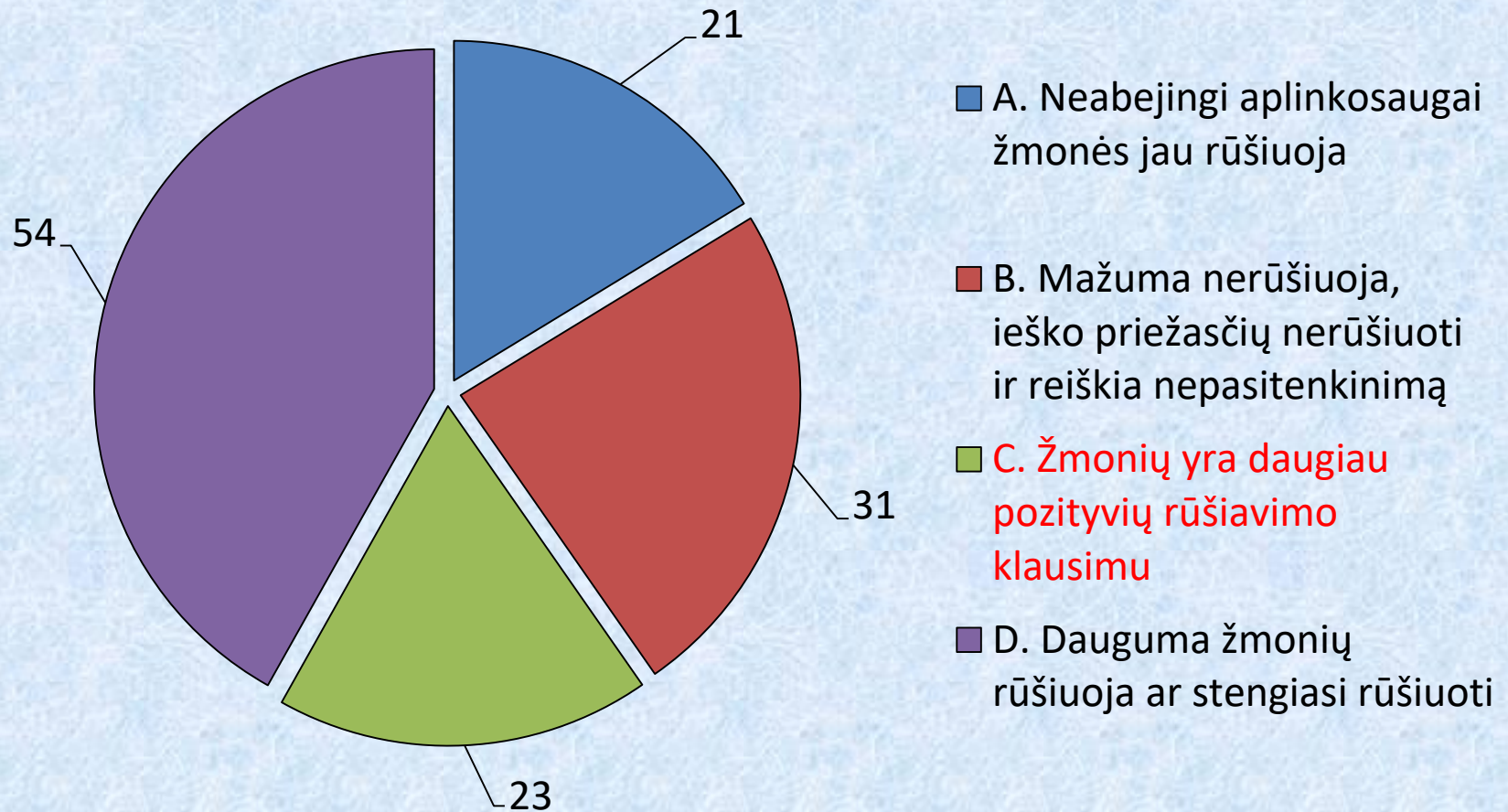
5. Ar tiesa, kad atvažiavusi šiukšlių mašina surinkti atliekų visas atliekas sumaišo į vieną?

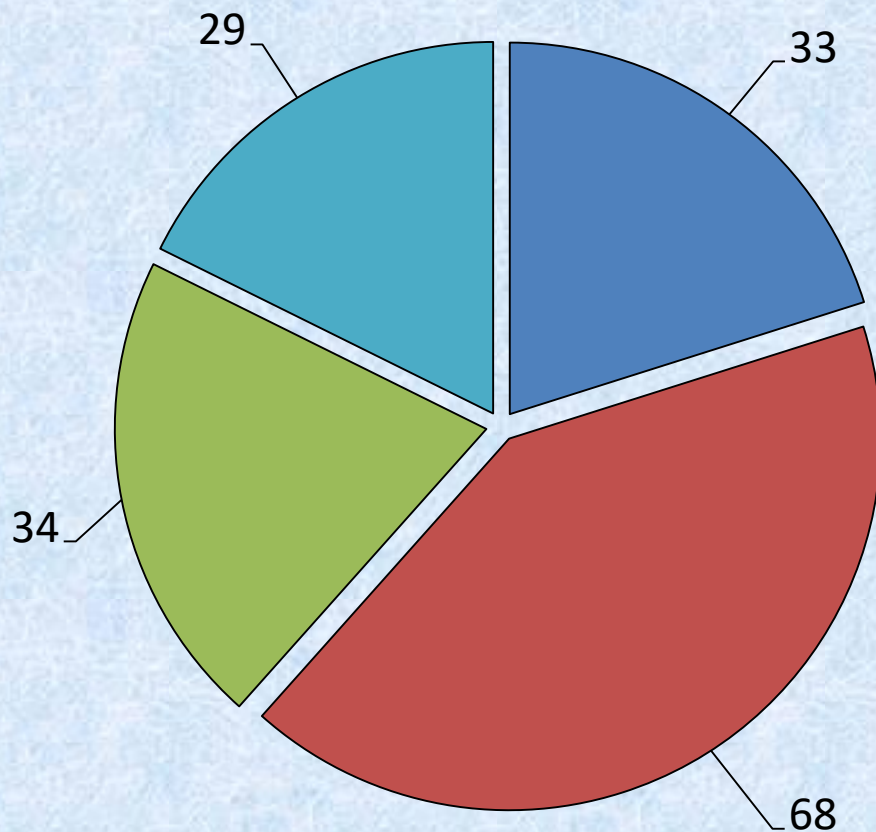
6. Ką manai apie išmetamų atliekų rūšiavimą?

7. Kokias žmonių emocijas patyrei atliekų rūšiavimo klausimu?

8. Kas gali paskatinti atliekas rūšiuoti?

■ A. Valstybės rūpestis, diegiamos inovacijos

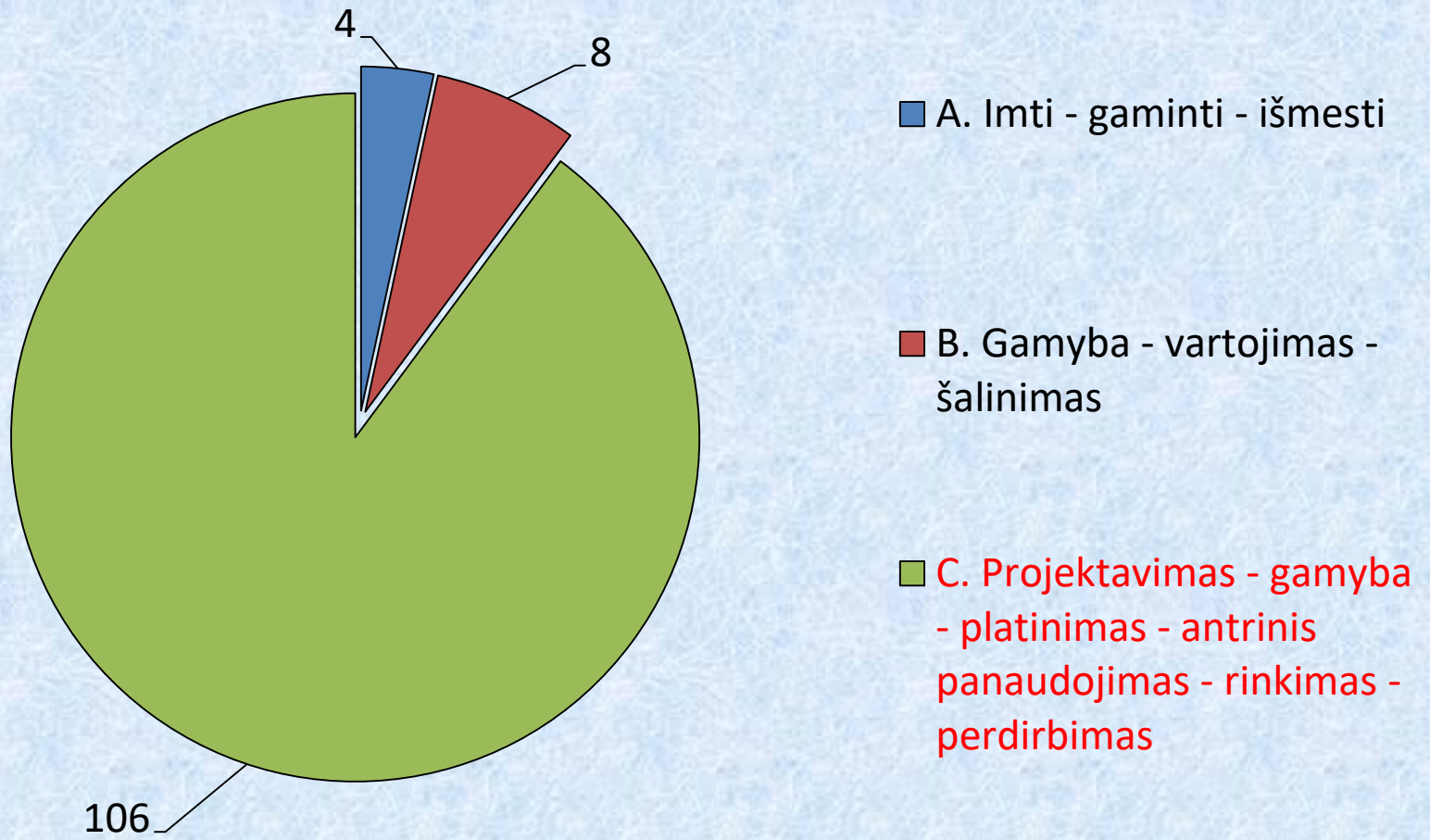
■ B. Žmonių supratimas, kad išteklius taupyti reikia, teršiama aplinka

■ C. Pasaulinė kovos su klimato kaita problema

■ D. Mokesčiai ir baudos

■ E. „Mados“ reikalas

9. Žiedinės ekonomikos modelis tai:

10. Iki šiol egzistavusios linijinis ekonomikos modelis paremtas principu: gamyba – vartojimas – šalinimas. Dabar pereinama prie žiedinės ekonomikos, kai procesai vykdomi ratu. Eilės tvarka sunumeruok žiedinės ekonomikos principus:

Visų mokinių atsakymai buvo skirtingi, bet teisingi buvo šie:

A.	Atnaujinimas	(8) arba (11)
B.	Taupumas	(2) arba (5)
C.	Dalijimasis	(3)
D.	Remontas	(6)
E.	Nuoma	(7)
F.	Perdirbimas	(11) arba (10)
G.	Rinkimas	(9)
H.	Pakartotinis naudojimas	(10) arba (8)
I.	Gamyba	(4) arba (2)
J.	Naudojimas	(5) arba (4)
K.	Projektavimas	(1)

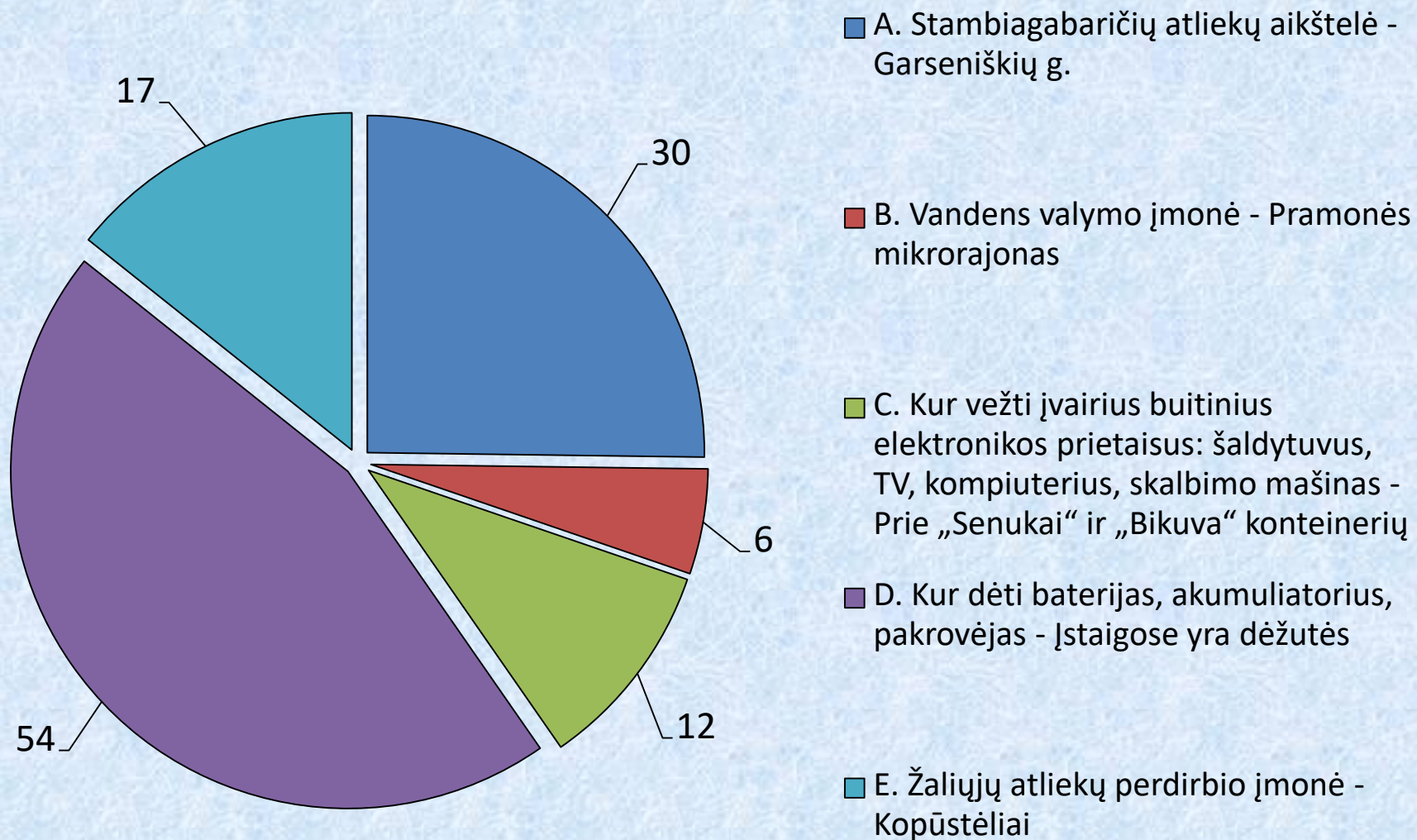
11. Sunumeruok atliekų tvarkymo būdus nuo ekologiškiausio iki mažiausiai ekologiško.

- Prevencinis darbas atliekų kiekio mažinimo klausimais (1)
- Šalinimas į sąvartynus (5)
- Deginimas ir energijos išgavimas (4)
- Pakartotinis naudojimas (2)
- Perdirbimas (3)

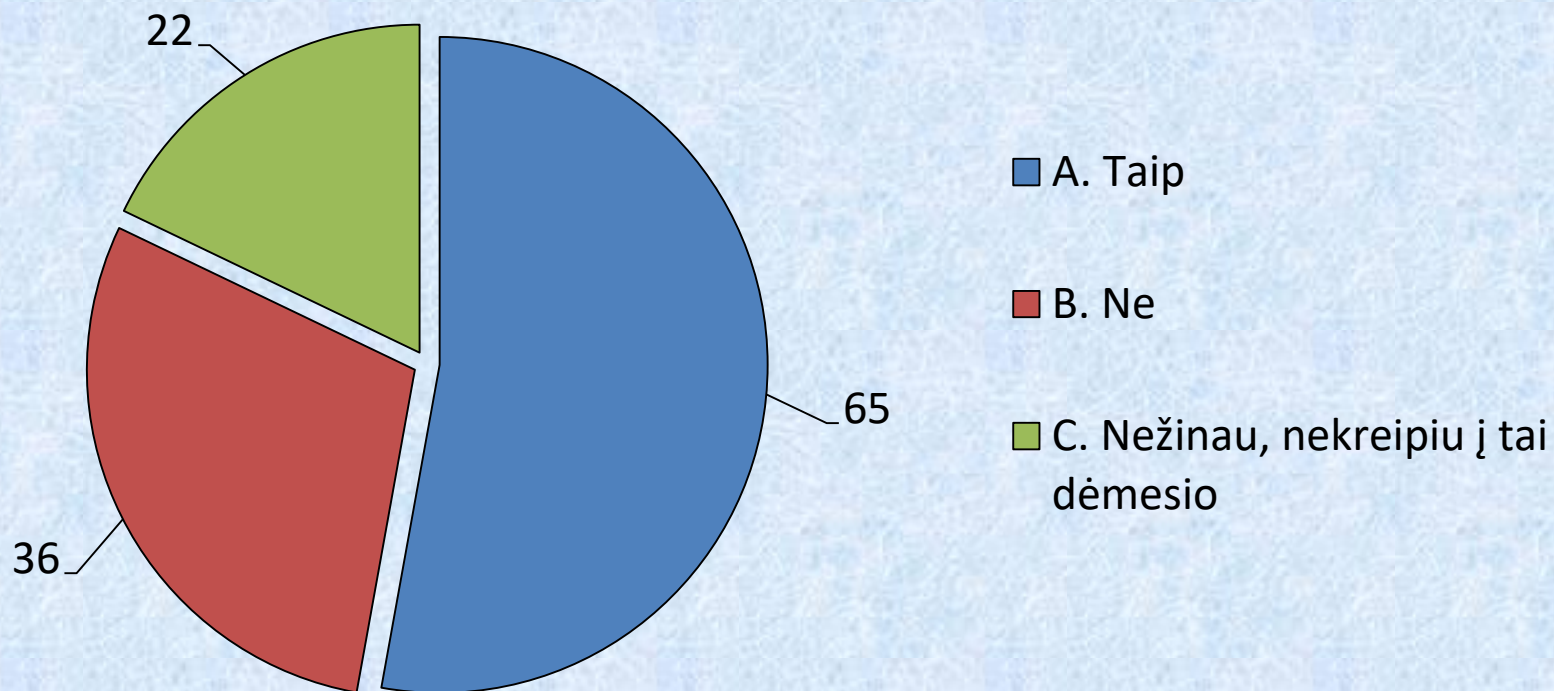
Dažniausi atsakymai:

• 3	3	3
• 5	5	4
• 4	4	5
• 2	1	2
• 1	2	1
(10 žm.)	(10 žm.)	(8 žm.)

12. Įrašyk, kur Ukmergėje yra?

13. Ar aktuali mokyklos teritorijos šiukšlinimo problema?

D. Prirašyk kas už tai turėtų būti atsakingas:

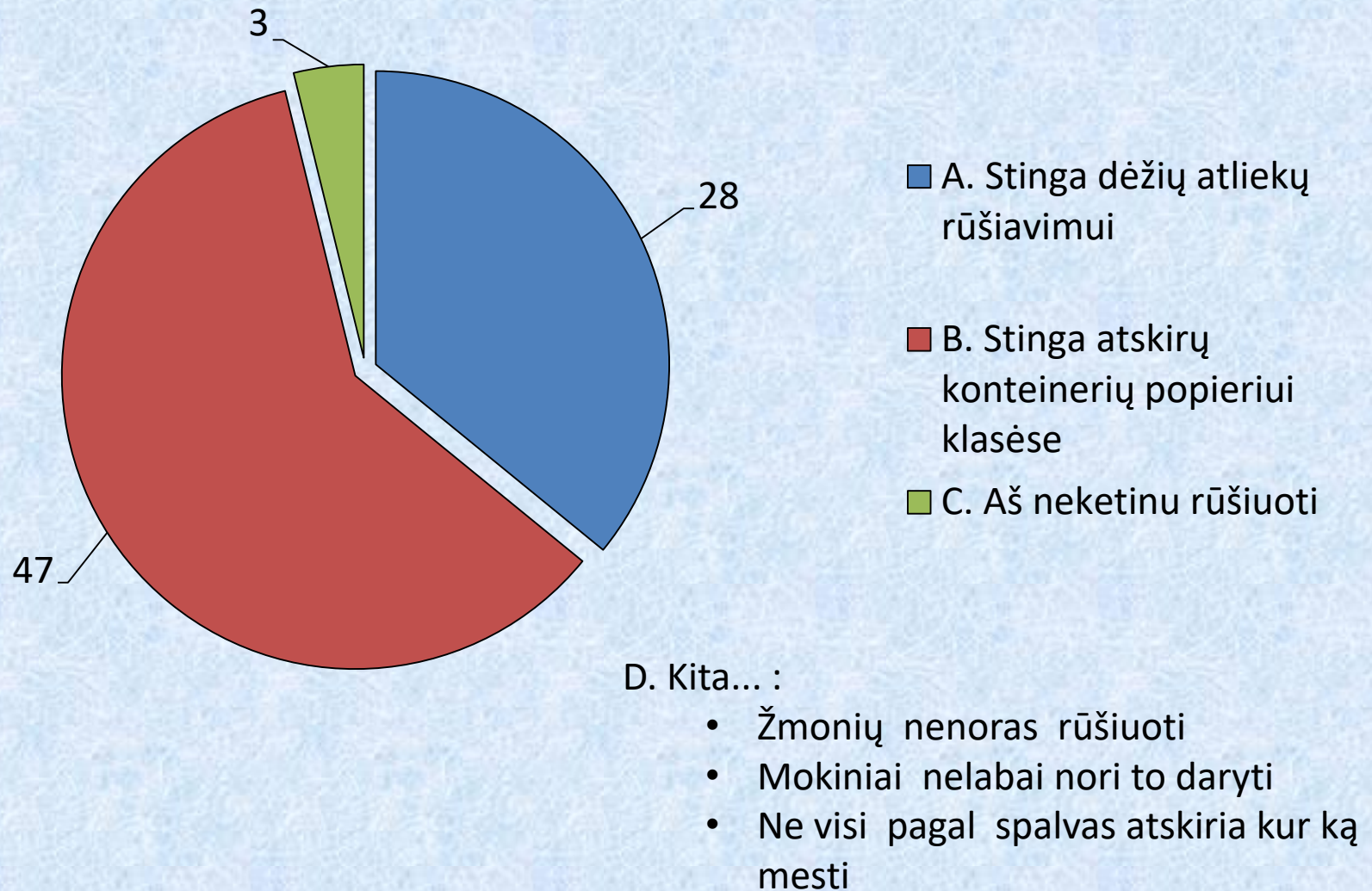
- Ūkvedys
- Mokiniai
- Visa mokyklos bendruomenė
- Žmonės, kurie šiukšlina

14. Tavo pastebėjimai apie atliekų tvarkymą mūsų gimnazijoje. Įrašyk procentus.

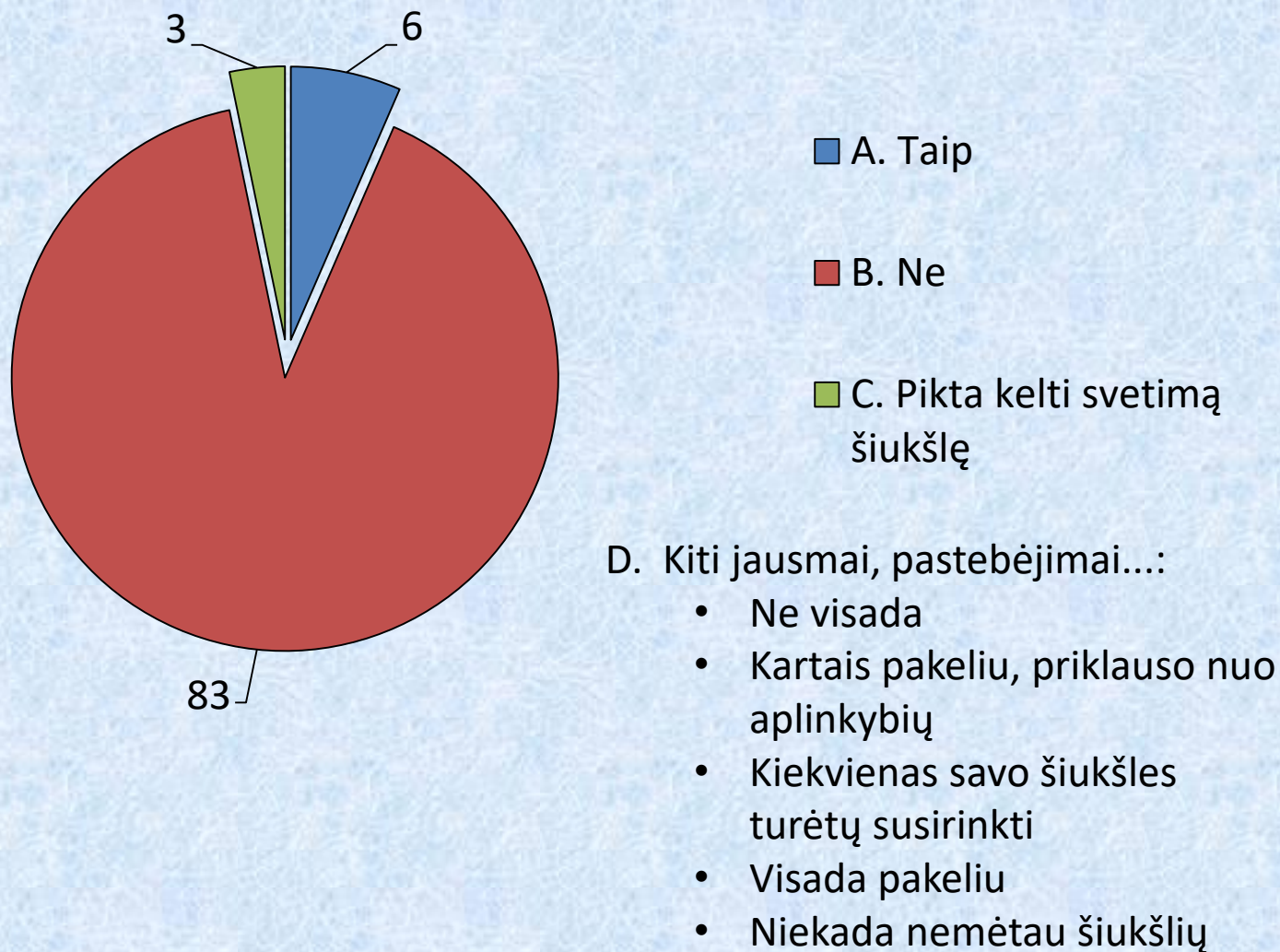
- A. Rūšiuoja visi 100% – ne, tik 20%
- B. Mokosi/stengiasi rūšiuoti – 50%
- C. Rūšiuotume, bet nėra atliekų rūšiavimo sistemos, stinga priemonių, nėra motyvacijos – 70%
- D. Rūšiavimui įgyvendinti pakanka noro, supratimo, o būdus ir priemones galima susikurti/susirasti pačiam, prisitaikyti prie esamų – 100%

Visų nuomonės skyrėsi

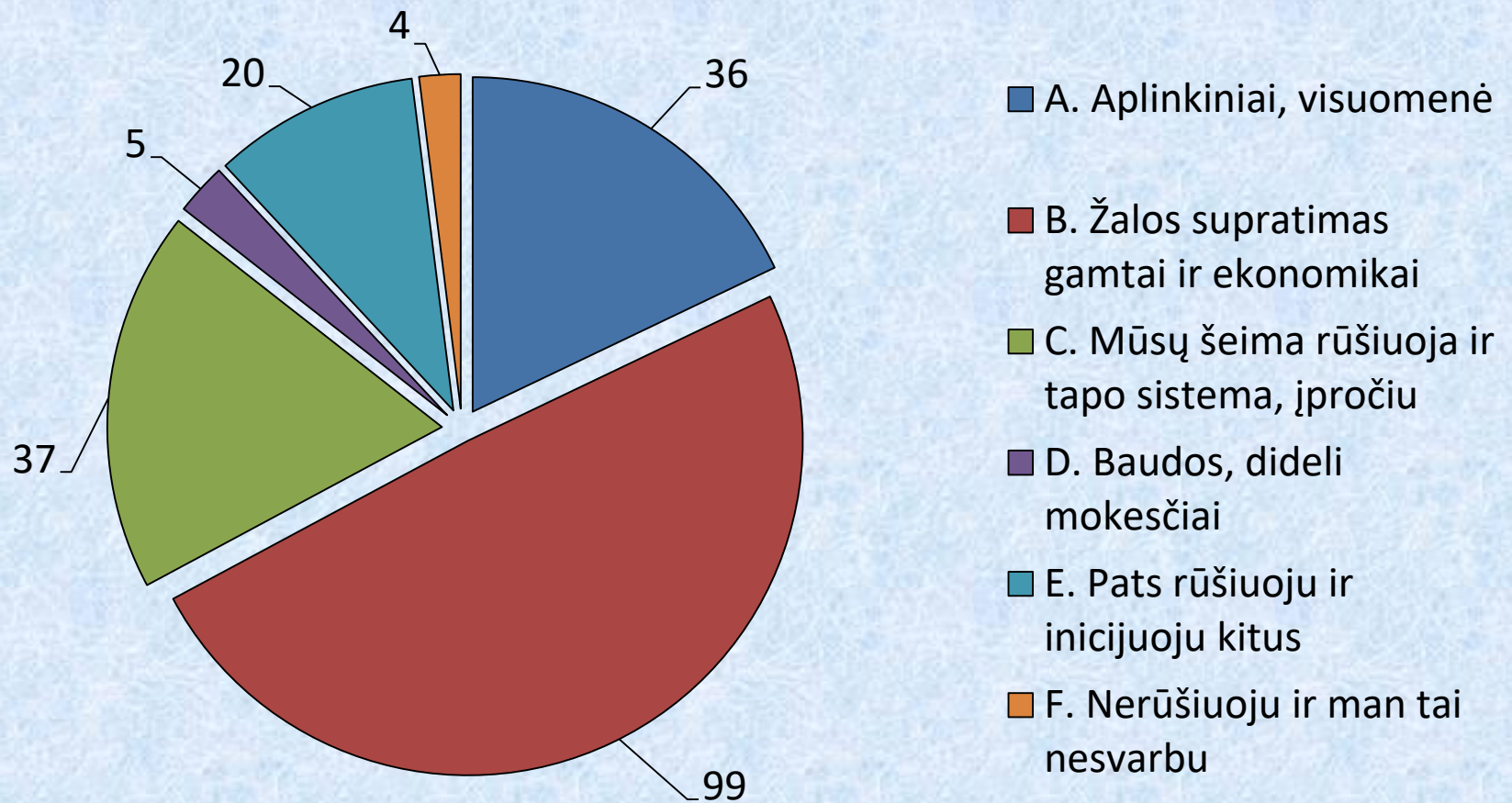
15. Rūšiuoti atliekas mokykloje trukdo sutinkamos problemos:

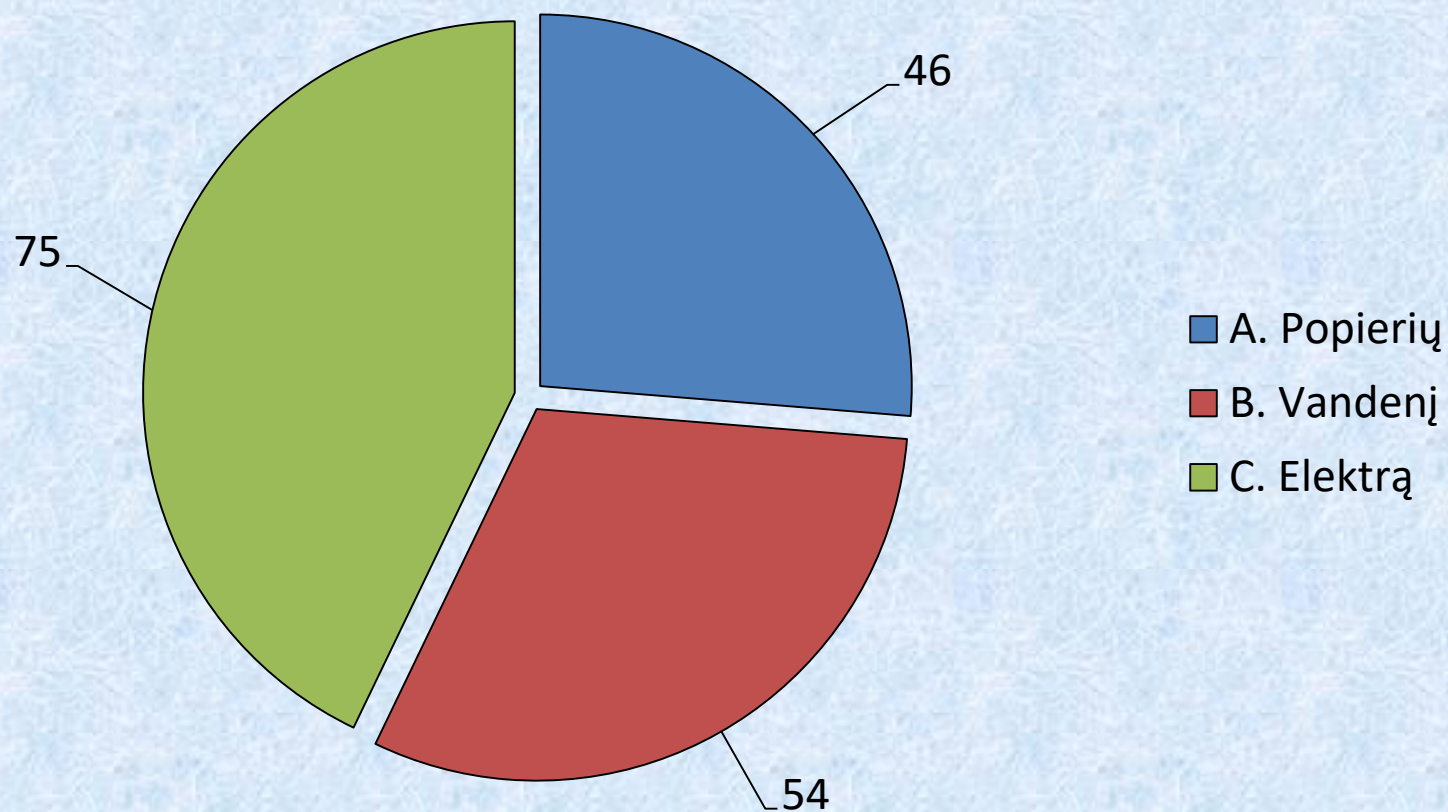
16. Ar tau gėda pakelti šiukšlę viešoje vietoje, nors tu jos nenumetei?

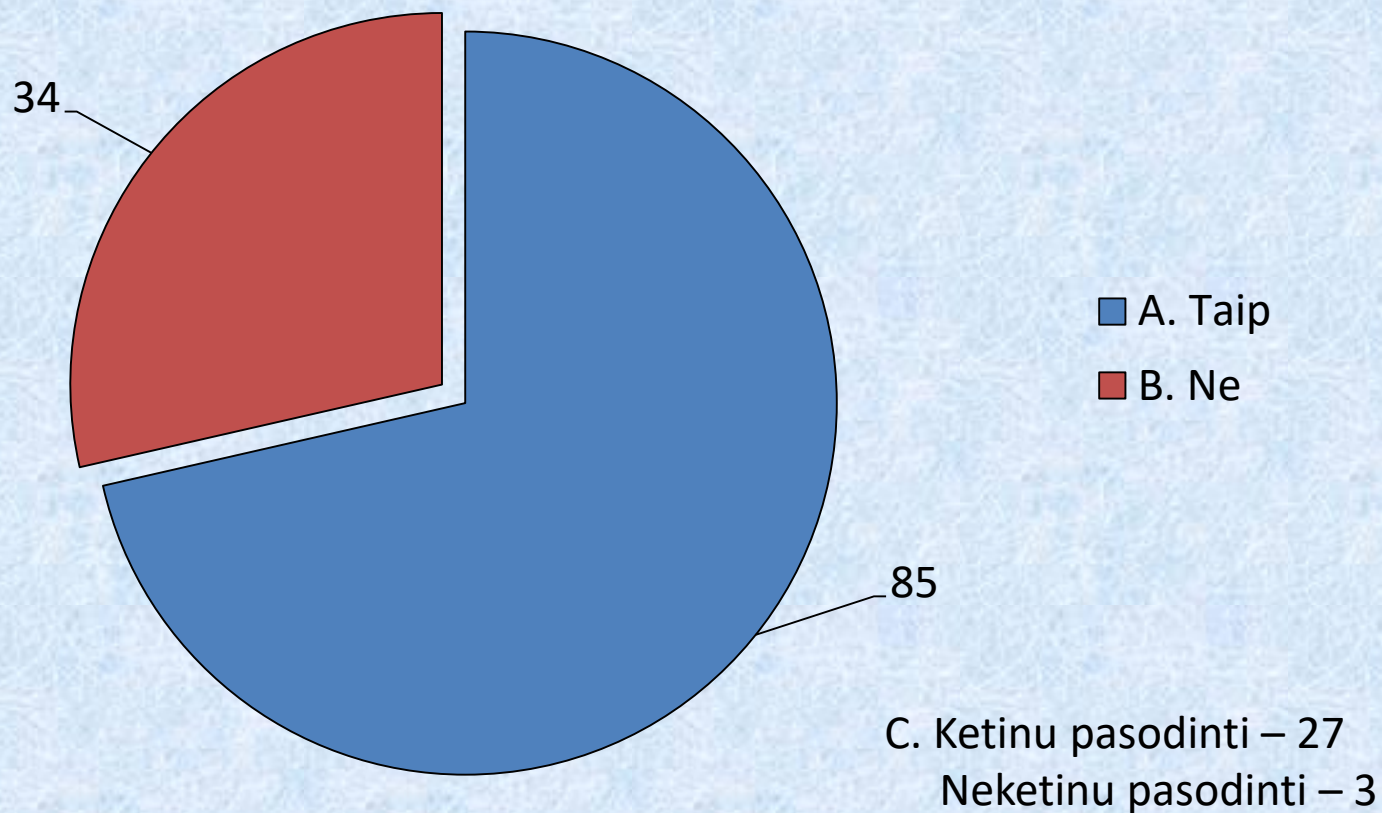
17. Kas tave skatina rūšiuoti?

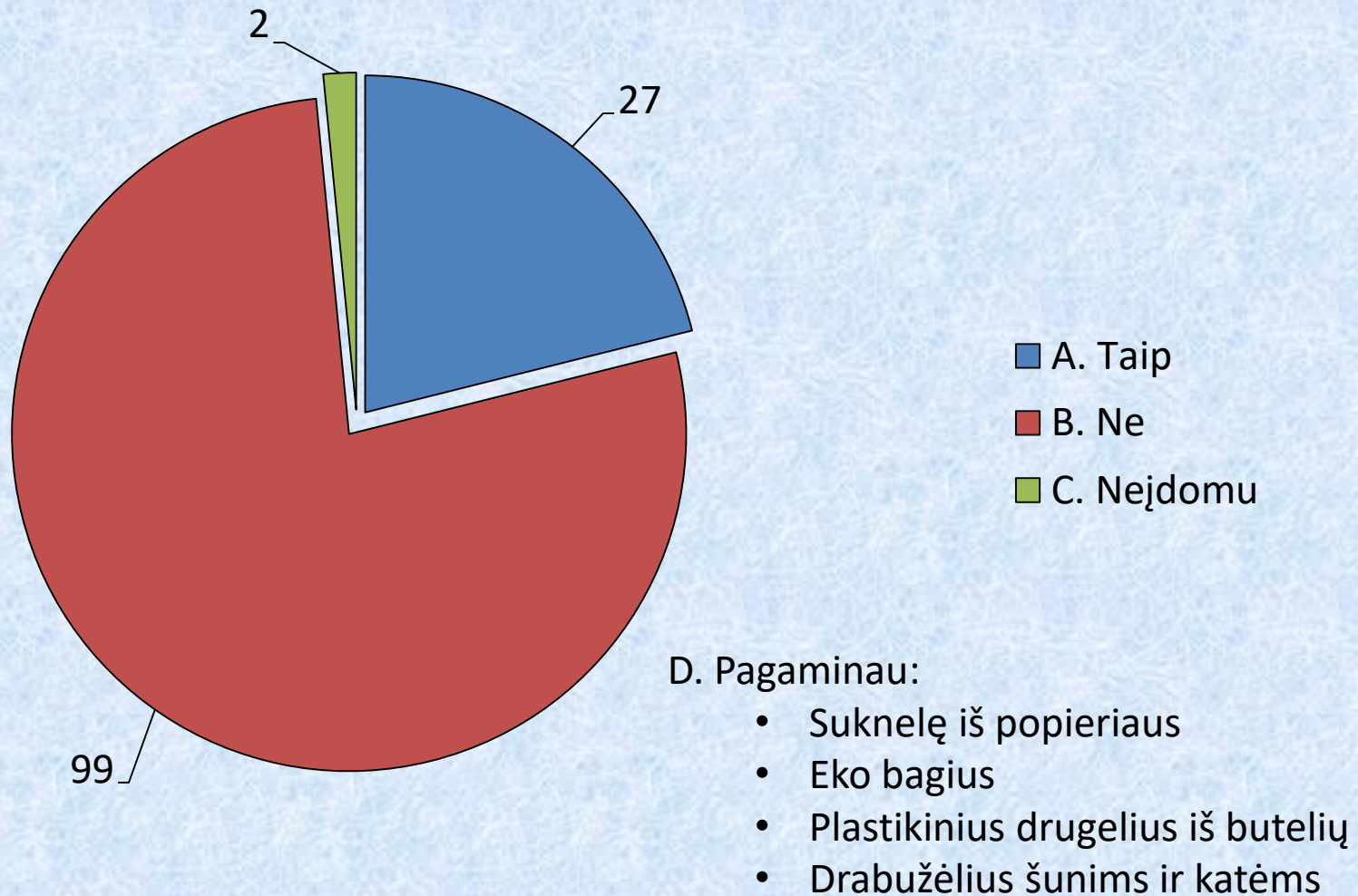
18. Mokykloje ir namuose labiausiai taupai:

19. Ar esi pasodinęs bent kelis medelius pats?

20. Ar esi gražaus ir vertingo padaręs iš atliekų į „ecofriendly“? Įvardink ką.

21. Įvardink bent 5 patarimus, kurie „užvestų“ visą gimnazijos bendruomenę atsakingai rūšiuoti atliekas. Prirašyk ir kas būtų atsakingas.

- Ekskursijos į perdirbimo įmones
- Projektai
- Spektaklis apie rūšiavimą
- Vesti paskaitas apie rūšiavimą
- Socialinės valandos
- Daugiau rūšiavimo dėžių
- Nominacijos klasėms, kurios geriausiai rūšiuoja
- Taikyti baudas
- Plakatai
- Padaryti rūšiavimo dieną
- Rengti renginius šia tema

STIPRYBĖS

- Gimnazijoje skatinama rūšiuoti, yra atliekų rūšiavimo šiukšlių dėžių
- Apie atliekų tvarkymą kalbama visų dalykų pamokose
- Dauguma mokinių supranta rūšiavimo svarbą ir rūšiuoja mokykloje bei namuose

SILPNYBĖS

- Dauguma nežino į kurią rūšiavimo dėžę mesti, nes nėra paaiškinimų
- Stinga atliekų rūšiavimo šiukšlių dėžių
- Daug mokinių vis dar nerūšiuoja
- Nežino kur vežti buitines atliekas
- Gimnazijos bendruomenėje nėra vieningų reikalavimų rūšiavimui/nėra sistemos

GALIMYBĖS

- Pastatyti daugiau rūšiavimo dėžių su paaiškinimais kur ką mesti galima/negalima
- Rengti renginius, skatinančius rūšiavimą
- Prisidėti prie aplinkos tvarkymo

GRĖSMĖS

- Taupyti neatsinaujinančius gamtos resursus ir palikti sekančioms kartoms
- Kovoti su klimato kaita

Išvada

Rūšiuoti reikia.

Jei ne tu – tai kas?

